

A jegyzőkönyv számára

VISSZHANG - LXI. évfolyam, 1. szám, 2017. január 6.

Az *ÉS* karácsonyi számában *Levél Győri Lászlónak* címmel jelent meg Ingo Schulze levele, amelynek – mint a címből is látható – én vagyok a címzettje. A Német Irodalmi Házak Hálózata projektjének keretében német írók leveleztek általuk választott nem német személyekkel. Ingo Schulze engem választott levelezőpartneréül. A levelezés teljes szövege olvasható a *fragile-europe.net* honlapon, és a közeljövőben nyomtatásban is megjelenik. Az *ÉS* ünnepi számában Ingo Schulze állandó fordítója, Nádori Lídia hű fordításában közölt levélhez kívánok megjegyzést fűzni, mivel a szöveg egy félreértésre okot adó mondatot tartalmaz. Az *ÉS* olvasói, és nem mellékesen eljövendő korok Esterházy-kutatói dolgát megkönnyítendő (amikor majd azt vizsgálják, ki volt az a Győri nevű pasas, aki külföldön Esterházy Péter barátjaként próbálta eladni magát), a következőket szeretném elmondani:

Levelem, amelyre Ingo Schulze válaszol, néhány nappal Esterházy Péter halála után született. Beszámoltam a Petőfi Irodalmi Múzeumban zajlott felolvasásról, a friss gyászról és az első reakciókról, valamint arról, hogy milyen felszabadító olvasmányélményem volt a '70-es, '80-as évek fordulóján a *Termelési regény* (ez volt az első Esterházy-könyv, amit olvastam), és mit jelentett nekem és generációmnak Esterházy Péter íróként, emberként, erkölcsi instanciaként. Leírtam azt is, hogy rádióriporterként milyen jó volt őt interjúvolni, és hogy szerkesztőként rádiós éveim számomra egyik legemlékezetesebb műsorát készíthettem vele (kérésre P. O. Enquist *A három barlang hegye* című gyermekkönyvét olvasta fel az esti mese műsorsávjában).

Ingo Schulze – a kontextus ismerete nélkül – félreértésre okot adó mondata a következő: *„Ha közöttetek, magyar kollégái és barátai között láttam, mindig meleg szívű-szigorú primus inter pares láttam benne. De te találóbban fogalmaztad meg ugyanezt: ő volt a báty, a »nagy testvér« (...) Olyan báty, aki testvéreinek szószólója a »szülőkkal« szemben, de hidat is képez közöttük, mintha személyében külön nemzedéket képviselne. Csupa olyan dolgról fecsegek itt, amiket te sokkal jobban meg tudsz ítélni.”* Ingo itt arra a mondatomra reagált, amelyben Esterházy Péternek az irodalomban betöltött szerepét illetően arról írtam, hogy amolyan tájékozódási pont volt, de nem apafigura, hanem inkább „okos, idősebb testvér”.

Tudom, apróság, de nekem fontos. Három és fél évtizede lelkes Esterházy-olvasó vagyok. Személyes viszonyunk a szívélyes és a kellemes szavakkal írható le, részemről a rajongás is helyénvaló kifejezés, róla pedig úgy tudom, ennek sokszor jelét is adta, kedvelt. Mindazonáltal kapcsolatunk testvéreinek semmiképpen sem mondható, tőlem pedig semmi sem áll távolabb, mint hogy halálának hírére arra próbáljam kihasználni, hogy bekopírozzam magam a családi fényképbe.

A jegyzőkönyv kedvéért tehát: Esterházy Péter nem volt a bátyám, bár két nővéremmel együtt valószínűleg annak is szívesen elfogadtuk volna.